

WYWIAD**Astrofizyka – moja pasja**

**Z Wiesławem Zajiczkiem – doktorantem w IF UJ
rozmawia Zofia Gołąb-Meyer**

Zostałeś od października doktorantem w IF UJ, w Zakładzie Teorii Względności i Astrofizyki. Czy nie kusilo Cię by wyjechać za granicę jak niektórzy twoi koledzy? Jakie miałeś możliwości?

Tu w Polsce są ludzie, z którymi jestem związany, mogę realizować wspólne pasje i to jest dla mnie ważne. Uznałem, że w Krakowie mam wystarczające możliwości rozwoju i od początku studiów byłem zdecydowany na pozostanie w Polsce. Choć rozumiem decyzje kolegów, którzy wyjechali, to ich prywatny wybór.

Jaki miałeś temat pracy magisterskiej? A twoja koleżanka Iwona? Możesz objasnić, na czym polegała twoja praca? Czego będą dotyczyć twoje badania wykonane w pracy doktorskiej?

Napisałem pracę magisterską *Fale grawitacyjne z układów czarnych dziur*, natomiast praca Iwony Kotko dotyczyła dynamiki gromad czarnych dziur. Zagadnieniami tymi zajmowaliśmy się pod kierunkiem prof. Marka Kutschery. Celem mojej pracy było oszacowanie amplitud i częstotliwości fal w różnych sytuacjach astrofizycznych oraz podanie związków pomiędzy parametrami fal grawitacyjnych a wielkościami charakteryzującymi gromady czarnych dziur. Zamierzam nadal pracować nad tymi problemami, tak więc moja praca doktorska będzie dotyczyć fal grawitacyjnych, bądź zagadnień pokrewnych.

Czy miałeś okazje prezentować już na poważnych forach swoje wyniki?

Wyniki mojej pracy prezentowałem na konferencji naukowej *Perspektywy astrofizyki cząstek*, która miała miejsce w październiku br. w Krakowie-Przeorzałach.

Czy wyjeżdżałeś za granicę w celach naukowych?

W sierpniu br. uczestniczyłem w *International Summer School on Theoretical Gravitational Wave Astronomy* w Bad Honnefie w Niemczech. Było to dla mnie okazją do poznania najnowszych kierunków w fizyce fal grawitacyjnych i naukowych dyskusji na temat otwartych problemów w tej dziedzinie.

Jakie badania robi się w zakładzie astrofizyki?

Spektrum badań prowadzonych w Zakładzie Teorii Względności i Astrofizyki jest dość szerokie. Podejmowane są m.in. zagadnienia takie jak: fizyka czarnych dziur, gwiazd neutronowych, globalne aspekty OTW (Ogólnej Teorii Względności), fale grawitacyjne, akrecja materii na zwarte obiekty, kosmologia – w tym problem ciemnej materii i ciemnej energii, astrofizyka neutrin, problem błysków gamma i wiele innych.

Kiedy zainteresowałeś się fizyką, astronomią?

Od dzieciństwa nurtowały mnie tzw. pytania podstawowe. Na początku szkoły średniej interesowałem się głównie filozofią ogólną, potem zacząłem czytać popularnonaukowe książki autorstwa ks. prof. Michała Hellera o tematyce kosmologicznej. Chciałem jednak wiedzieć więcej. Udało mi się wypożyczyć w bibliotece UW monografię naukową tegoż autora *Osobliwy Wszechświat*. Była to dla mnie książka przełomowa. Stwierdziłem, że do choć częściowego jej zrozumienia potrzebuję nauczyć się na własną rękę wielu zagadnień matematycznych i fizycznych. Wtedy właśnie rozpoczęła się moja przygoda z fizyką teoretyczną.

Jakich miałeś w szkole nauczycieli fizyki i matematyki?

Bardzo cenię sobie moich nauczycieli przedmiotów ścisłych, Bożenę Piątek i śp. Zbigniewa Góreckiego. Sporo zawdzięczam mojemu matematykowi, który z prawdziwą pasją ukazywał matematykę w kontekście licznych zastosowań i otwartych problemów, zwracając uwagę na jej szczególne piękno. Jako pedagog uważał, że rolą nauczyciela jest nie tyle przekazywanie wiedzy, co inspirowanie ucznia do samodzielnej pracy.

Czy miałeś w szkole kolegów o podobnych zainteresowaniach?

Specyficzna atmosfera naukowa stymulowana przez nauczycieli matematyki i fizyki w naturalny sposób zachęcała wiele osób do poszerzania zainteresowań. Wspólnie z kolegami uczestniczyliśmy w konkursach, zajęciach fakultatywnych. Nasze zainteresowania szczegółowe zwykle były rozłączne, nie mniej jednak mogliśmy je rozwijać w klimacie współpracy. Bardzo ważnym wydarzeniem było dla mnie uczestnictwo w tzw. *Przedszkolu Fizyki* w Zakopanem podczas *Krakowskiej Szkoły Fizyki Teoretycznej*. Poznałem tam kolegów i koleżanki o podobnych zainteresowaniach, wysłuchałem pierwszych wykładów naukowych. Wtedy też ostatecznie podjąłem decyzję o podjęciu studiów w Krakowie.

Czy rodzice utrzymywali Cię na studiach w Krakowie? Jakie miałeś stypendia, jak dorabiałeś? Czy przeszkadzało Ci to w nauce?

Podczas studiów pobierałem stypendia na uczelni, rodzice mnie nie utrzymywali, choć zawsze mogłem liczyć na ich pomoc. Udzielałem korepetycji uczniom i studentom, nie było to dla mnie przeszkodą w nauce, wręcz przeciwnie – traktowałem to jako bardzo dobrą formę rozwoju. Zdarza się często, że konieczność objaśnienia drugiej osobie danego problemu rewiduje osobiste jego rozumienie, stawia ten problem w nowym świetle i wtedy nauczający również rozwija się.

Jakie masz hobby?

Pasjonuję się wspinaczką, jestem taternikiem. Regularnie wspinam się w podkrakowskich skałkach, jednak największą radość i satysfakcję daje mi pokonywanie wielowyciągowych dróg w terenach wysokogórskich.

Jak widzisz siebie za 10 lat?

Gdyby ktoś mnie spytał o to 10 lat temu, pewnie nie zobaczyłbym siebie. Choć myślę, że obrałem dobry kierunek, którym chcę podążać. Za 10 lat? Rodzina, praca naukowa na uczelni, wspinaczka – jeśli dane mi będzie to pogodzić, będę czuł się spełniony.

Gdyby sytuacja życiowa zmusiła cię do szukania pracy bardzo dobrze płatnej, jakie miałbyś możliwości poza fizyką?

Poza fizyką mógłbym szukać pracy w branży elektrycznej (mam dyplom technika elektryka) bądź informatycznej. Myślę jednak, że moją drogą jest uprawianie fizyki.